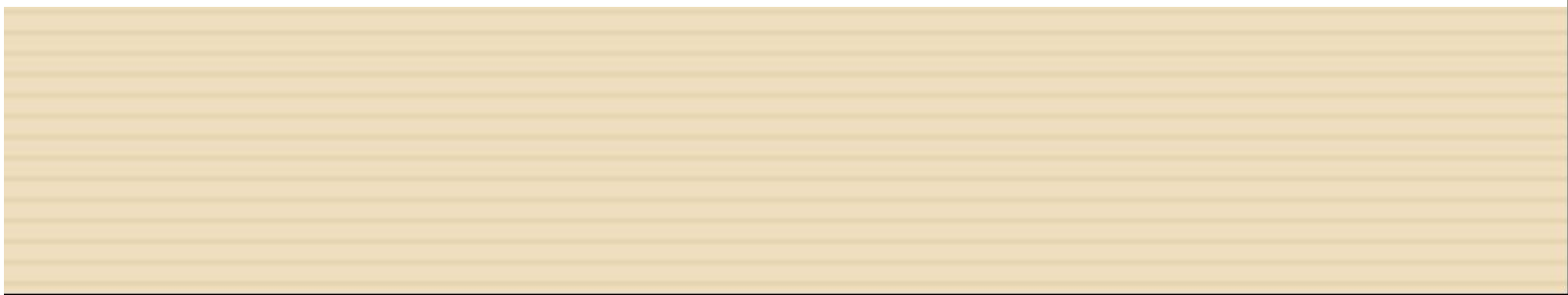

Kartläggning av riskfaktorer för ohälsa i Strömsunds kommun jämfört med Östersunds kommun och Sverige

Elin Khokhar, Distriktsläkare Backe Hälsocentral och
Folkhälsocentrum Jämtland

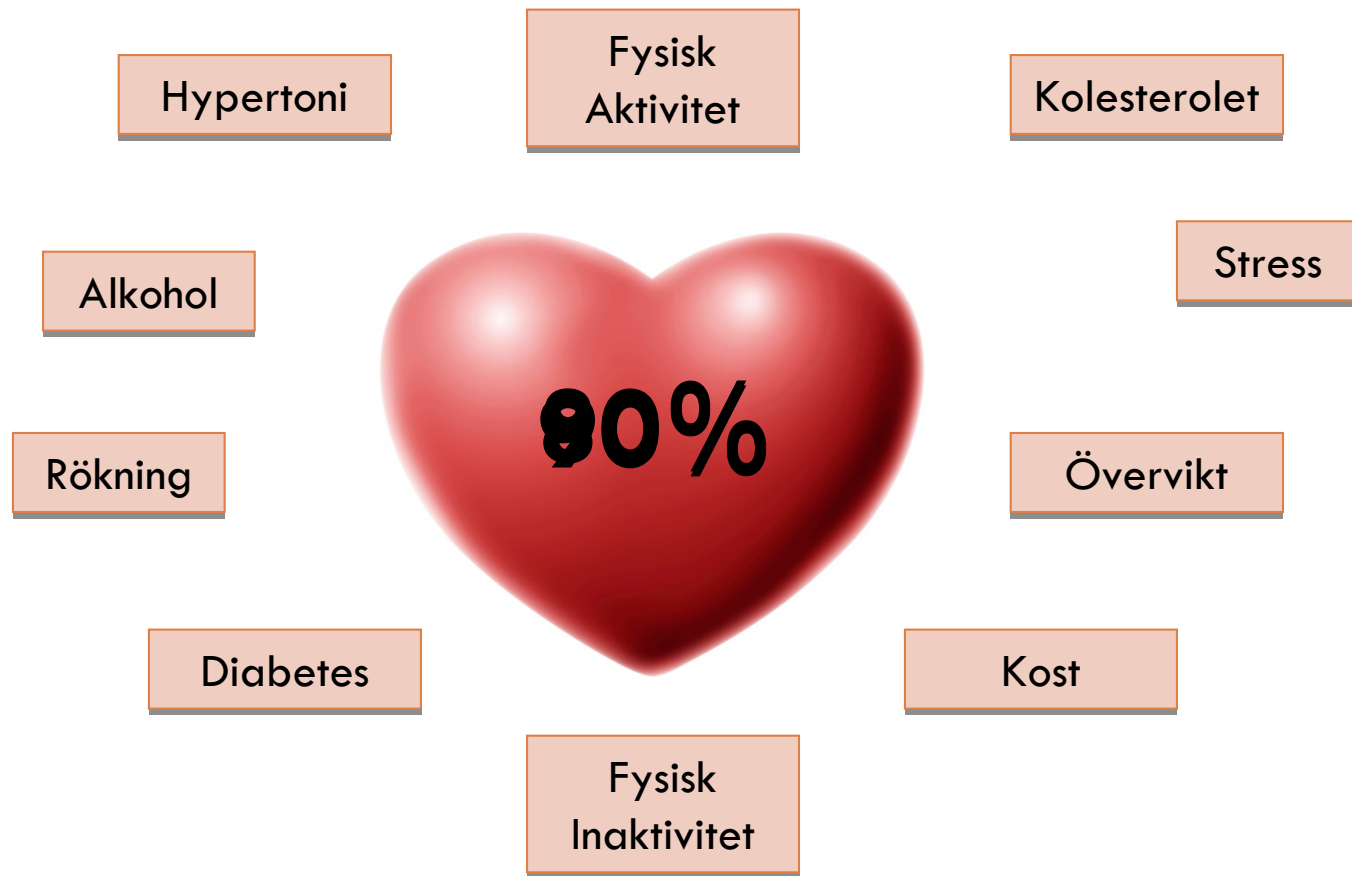

Bakgrund

- 90% av hjärtinfarkt och stroke kan förklaras av: Hypertoni, rökning, övervikt, fysisk aktivitet, fysisk inaktivitet, diabetes, höga blodfetter, alkohol och stress *(Yusuf S, 2004, INTERHEART, O'Donnell M J 2010, INTERSTROKE)*
- Goda kostvanor, fysisk aktivitet och rökfrihet minskar risk för hjärtinfarkt med 80% *(Yusuf S, 2004, INTERHEART, O'Donnell M J 2010, INTERSTROKE)*

Risk- och Friskfaktorer

Bakgrund

- Det finns stora socioekonomiska skillnader i ischemisk hjärtsjukdom
- Hjärtinfarkt är vanligare hos de med kort utbildning
- Låg utbildning i länder med hög inkomst är extra farligt
- Hälften av skillnaden kan förklaras av modifierbara riskfaktorer (Rökning, Fysisk aktivitet, intag av frukt och grönsaker, alkohol och bukfetma)

Bakgrund

- Hälften av skillnaden kan förklaras av modifierbara riskfaktorer:
  - Rökning
  - Fysisk aktivitet
  - Intag av frukt och grönsaker
  - Alkohol
  - Bukfetma

Ohälsa och ekonomi i allians

- Försämrad ekonomi => försämrad hälsa
- Försämrad hälsa hinder för ekonomisk utveckling
- Ohälsa belastar individen, familjen, arbetskamarter och samhället
- Folkhälsa förutsättning för ekonomisk utveckling

Ser det annorlunda ut nu?

Metod

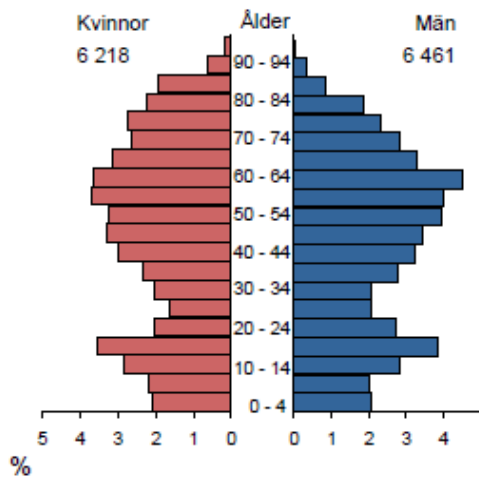
- Tillgänglig offentlig statistik
- Kommunala basfakta
  - Försäkringskassan
  - SCB
  - Socialstyrelsen (dödsorsaksregistret)
  - Skatteverket
  - Nationella Folkhälsoenkäten, Hälsa på lika villkor
- Barnhälsovården Jämtland

Frågeställningar

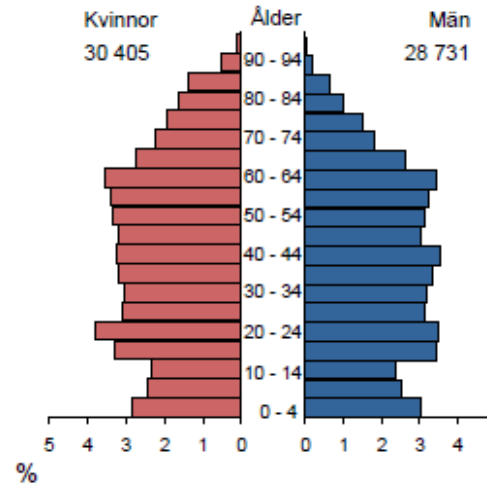
- Hur ser befolkningen ut?
- Förändring över tid?
- Utbildningsnivån?
- Övervikt?
- Fetma?
- Matvanor?
- Fysisk aktivitet och inaktivitet?

Demografi

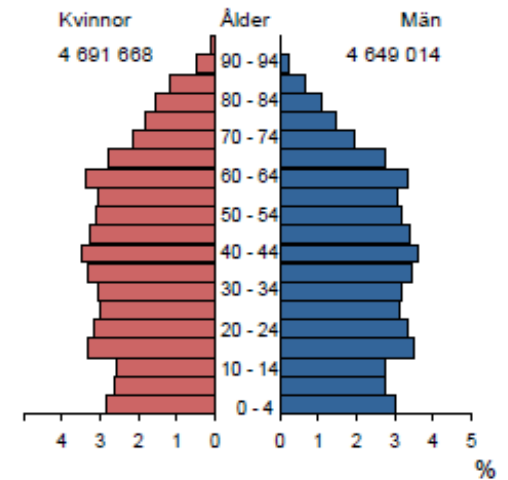
**Strömsunds
kommun**

**Östersunds
kommun**

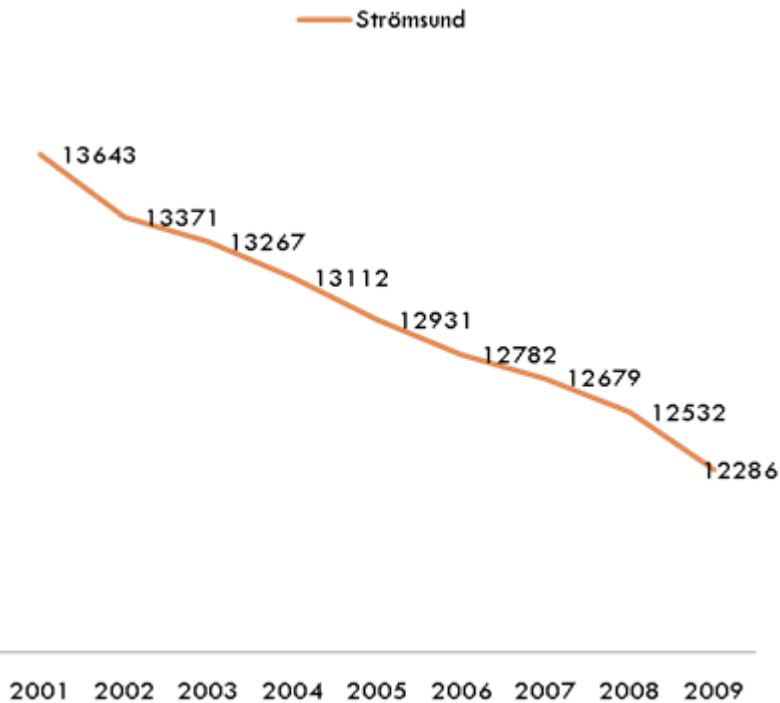

Riket

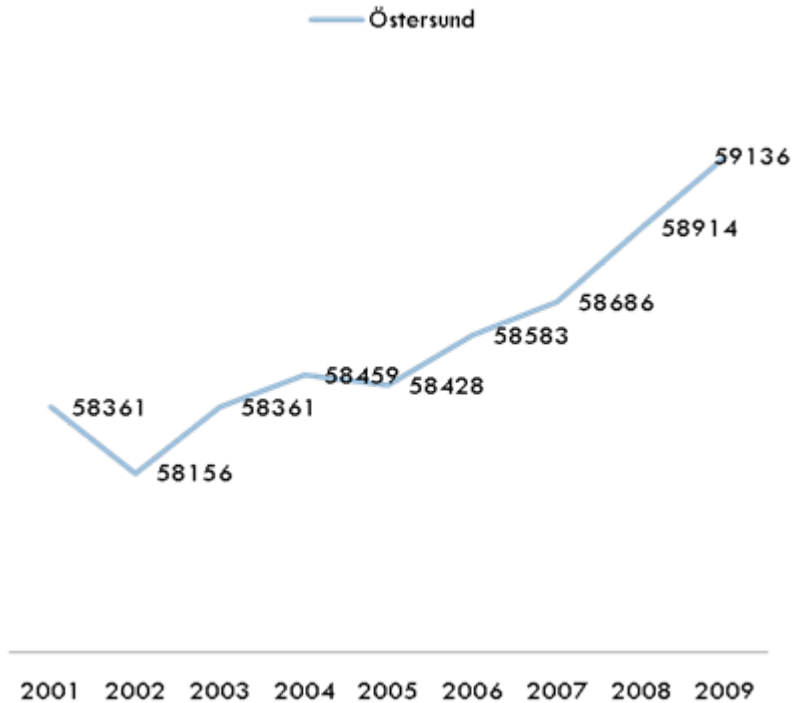

Befolkningsutveckling

Strömsunds kommun

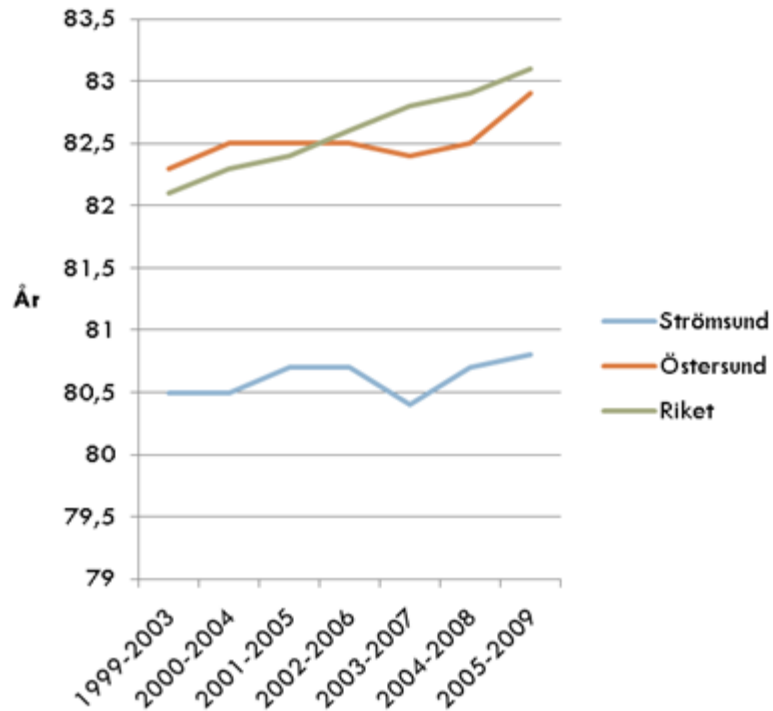
Östersunds kommun

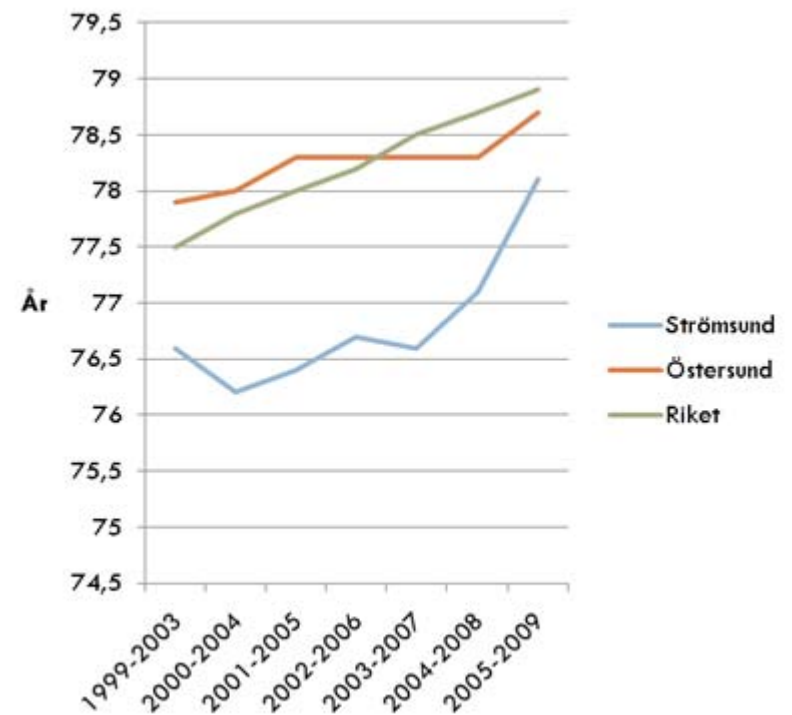

Förändring av medellivslängd

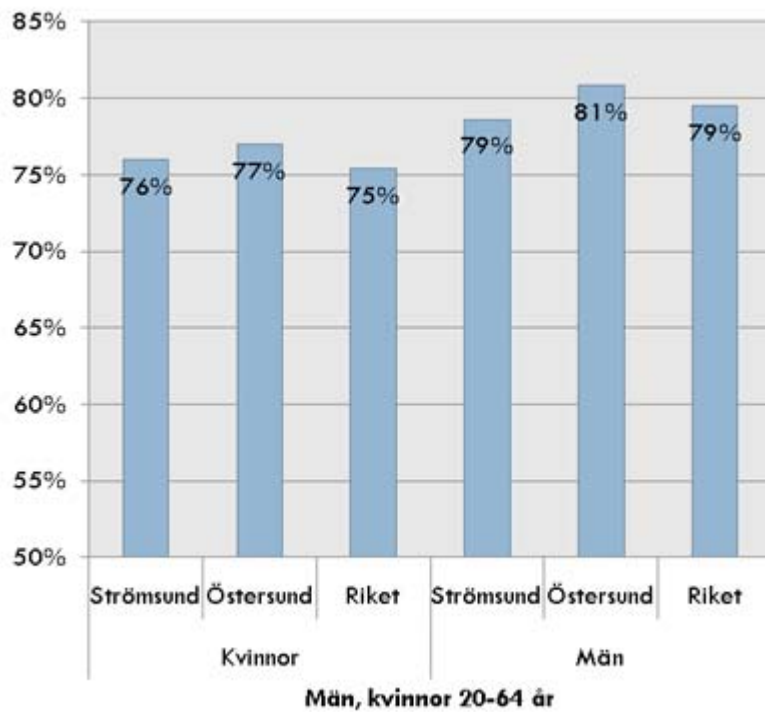
Medellivslängd kvinnor

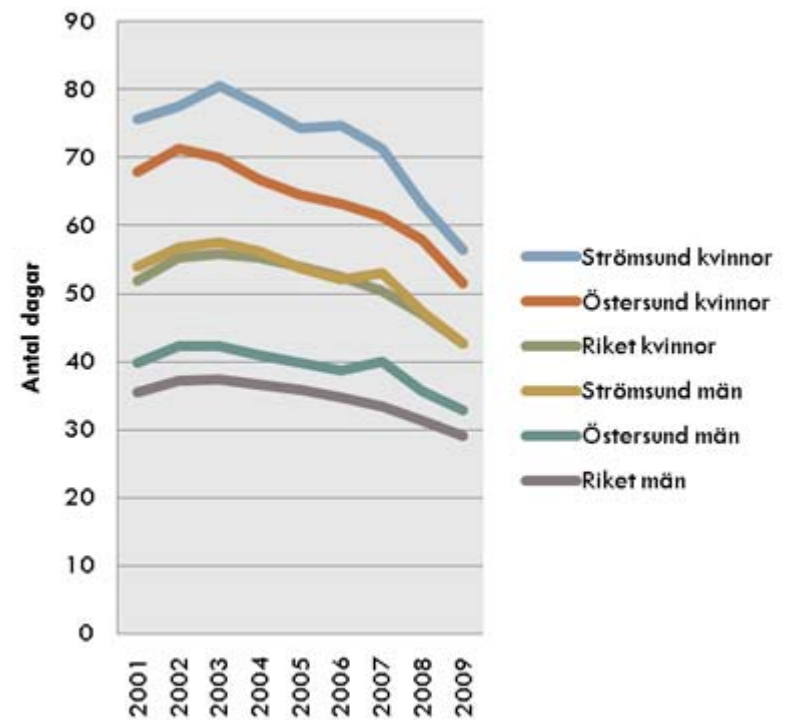
Medellivslängd män

Förvärvsarbetande 2008

Ohälsotal 2001-2009

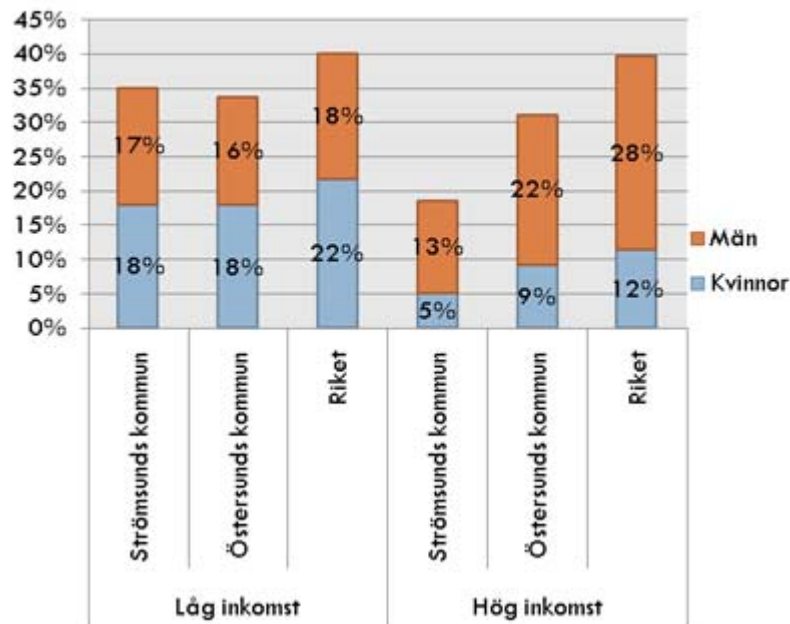

Socioekonomi och BMI

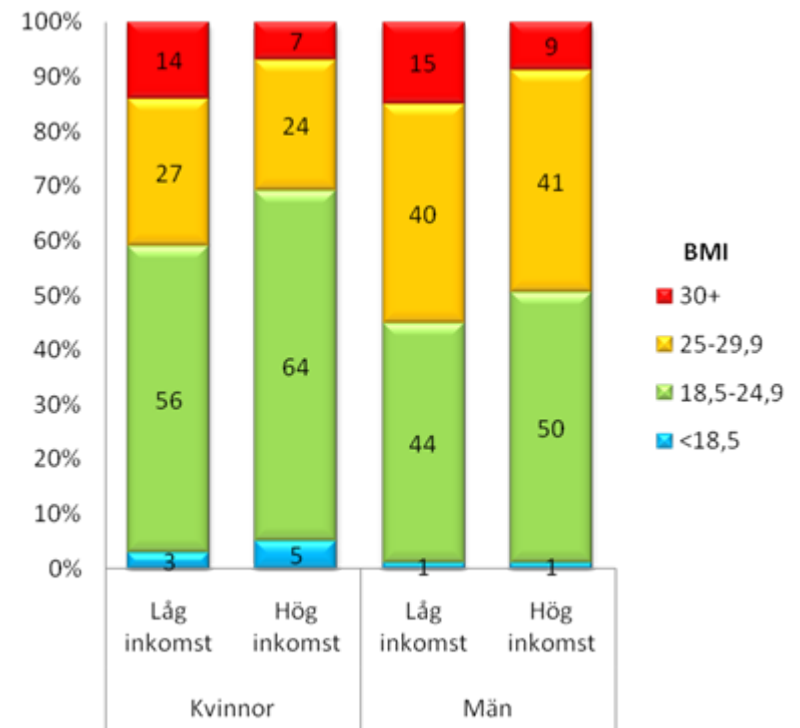

Socioekonomi och BMI 1

Andel hög- och låginkomsttagare

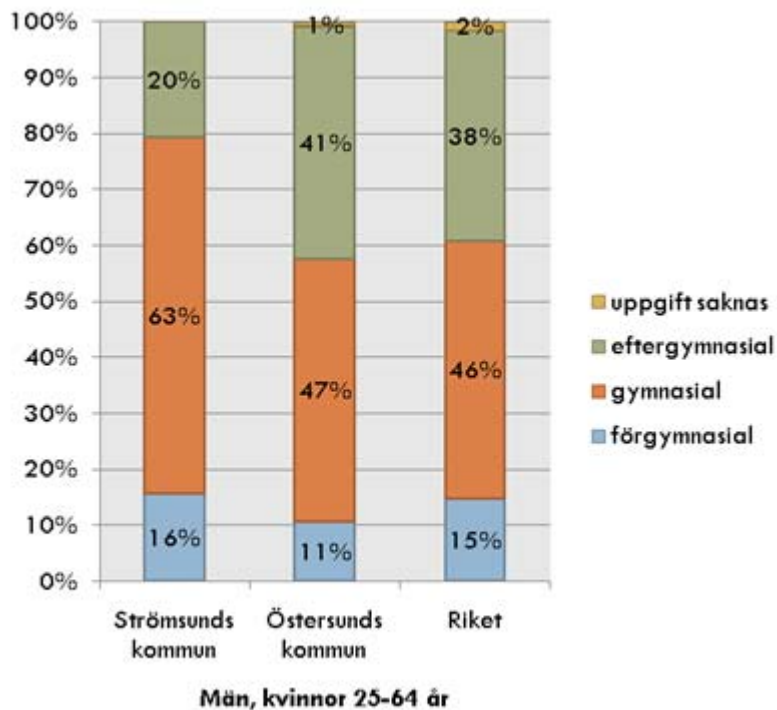
BMI i förhållande till inkomst, Sverige

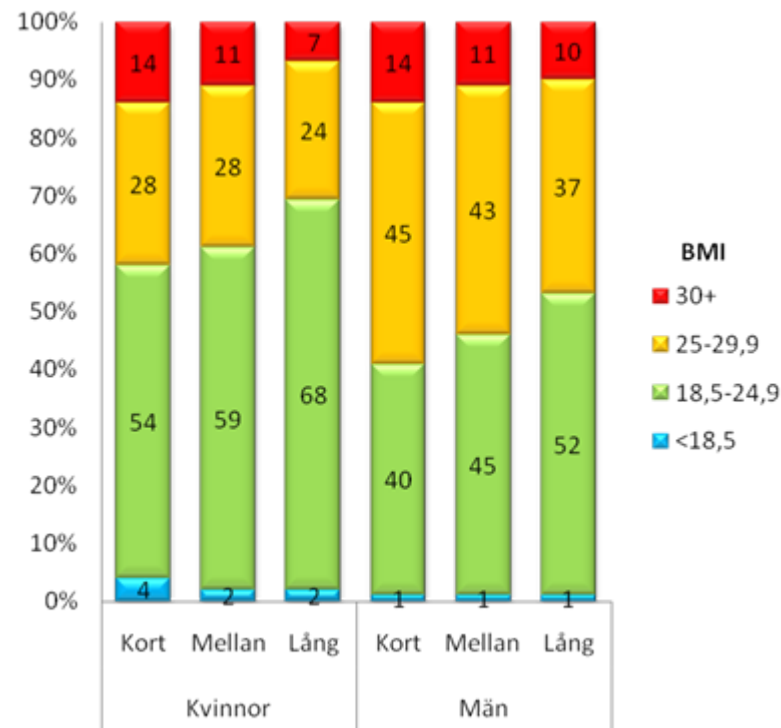
Källa: Hälsa på lika villkor, 2008

Socioekonomi och BMI 2

Utbildningslängd

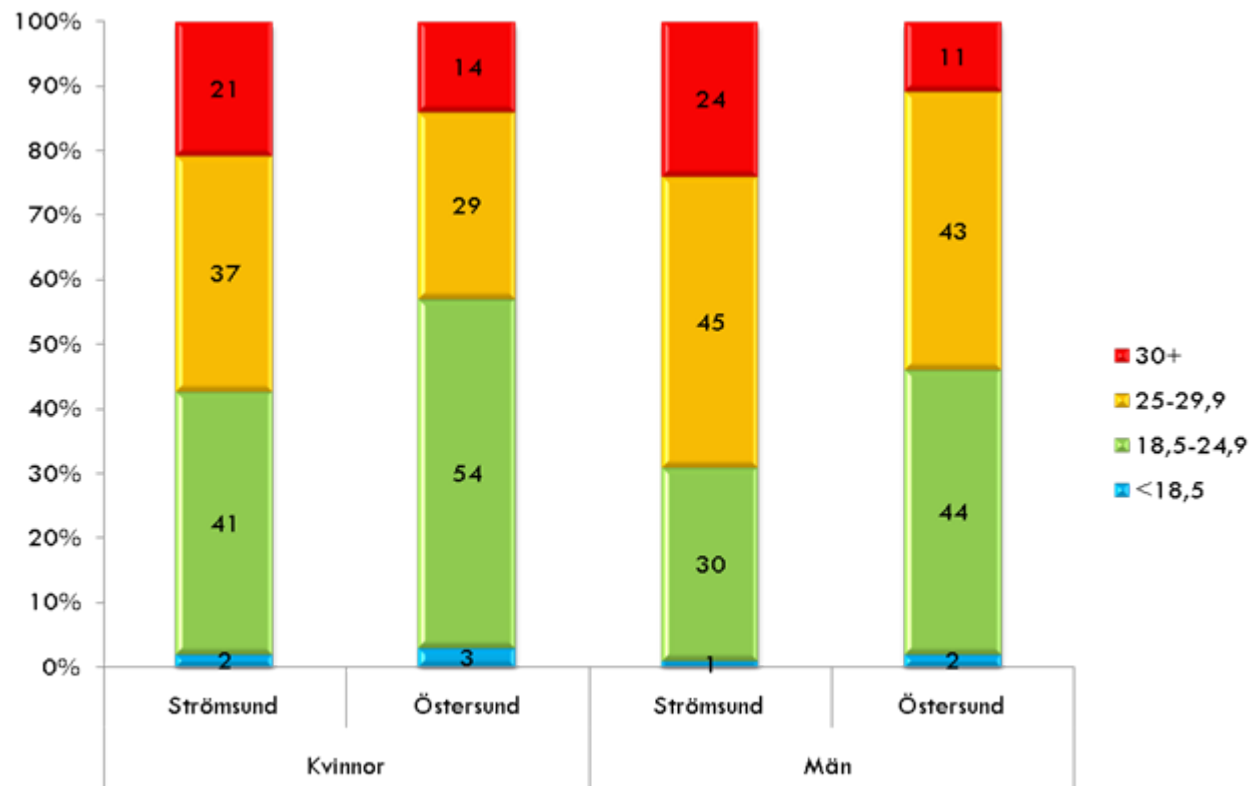

BMI och utbildningslängd, Sverige

Har vi då högre förekomst av
övervikt och fetma?

Förekomst av fetma och övervikt i Strömsund och Östersunds kommuner

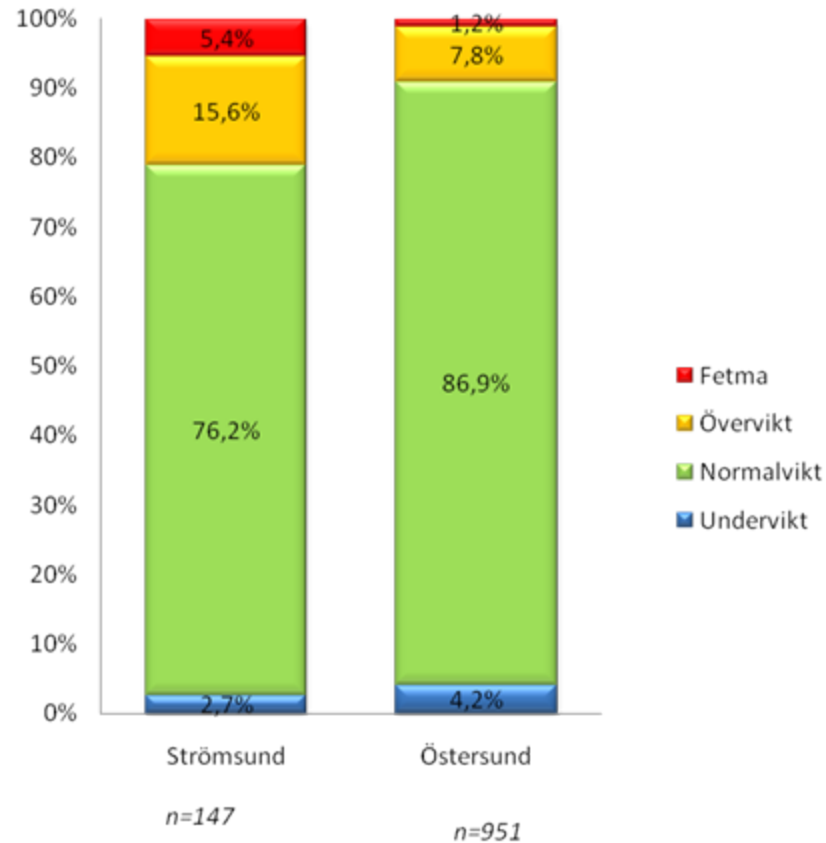

Källa: Hälsa på lika villkor, 2010

BMI hos fyraåringar

Barn födda
2004 och
2005.

Källa: BHV
Jämtland

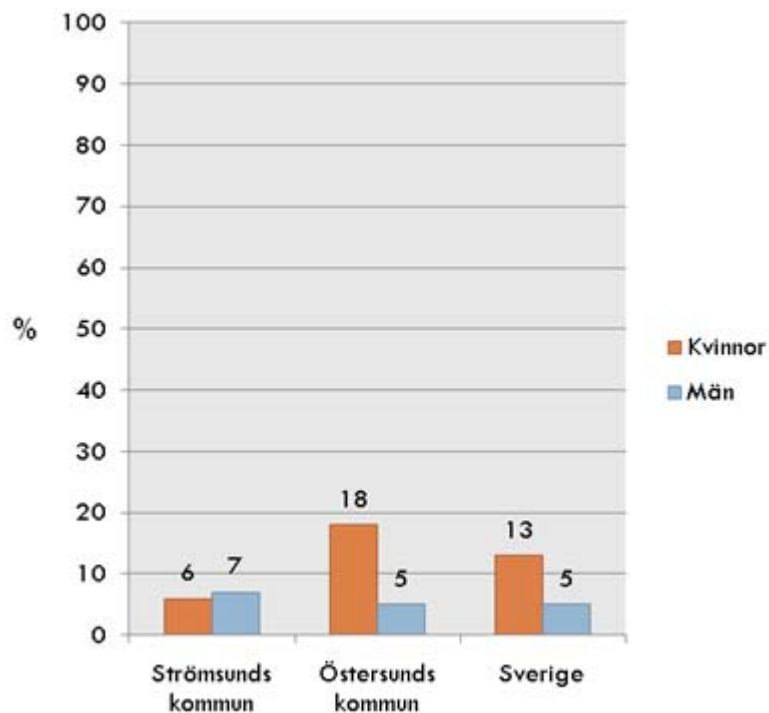
Hur är det med levnadsvanorna då?

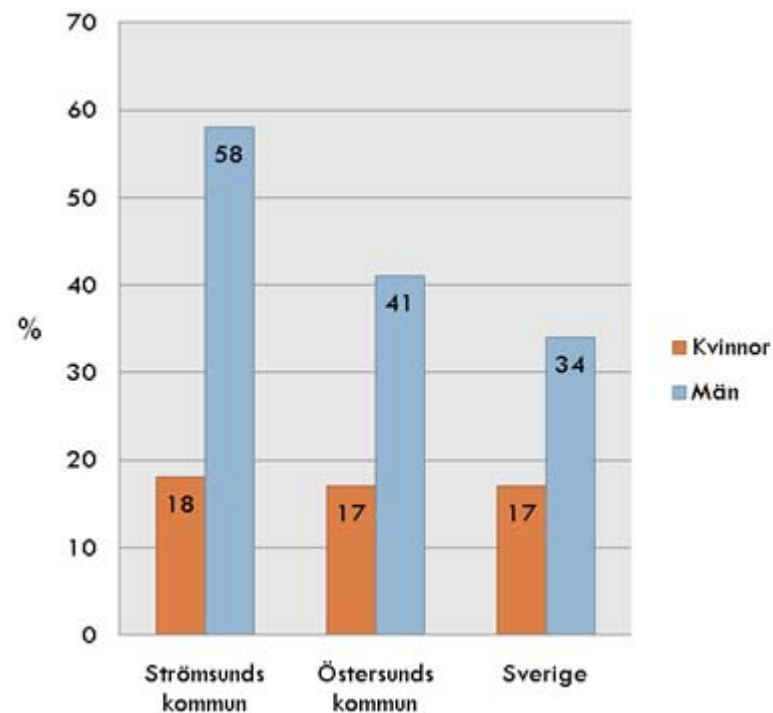

Intag av frukt och grönsaker

Rekommenderat intag av frukt och grönt (3 g/dag)

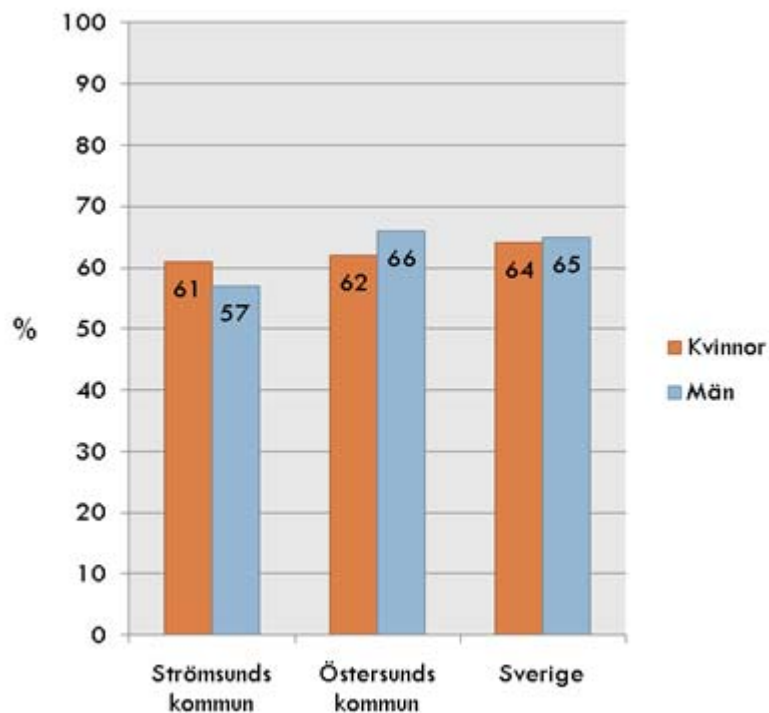
Väldigt lite frukt och grönt (1,3 g/dag)

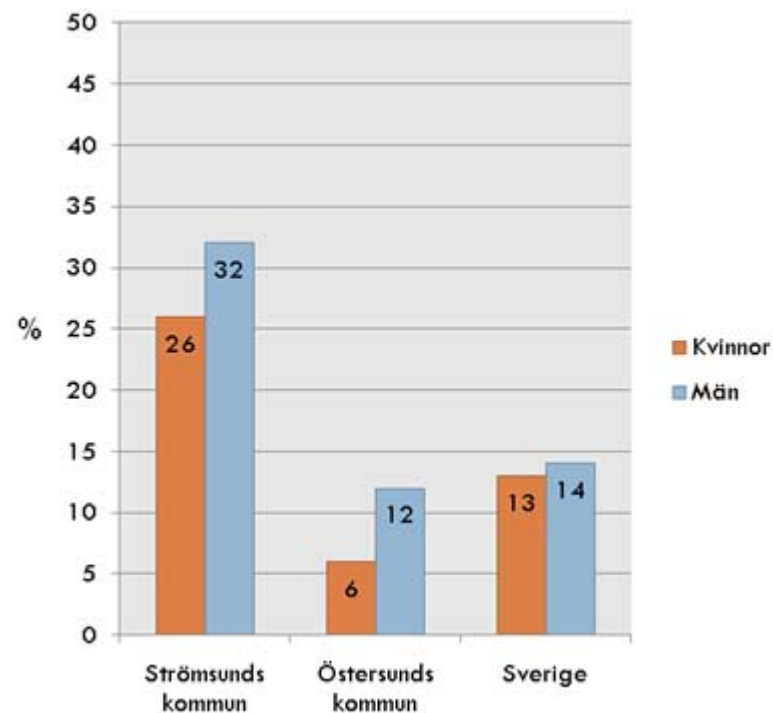
Källa: Hälsa på lika villkor, 2006-2009

Fysisk aktivitet och inaktivitet

Fysiskt aktiva minst 30 min/dag

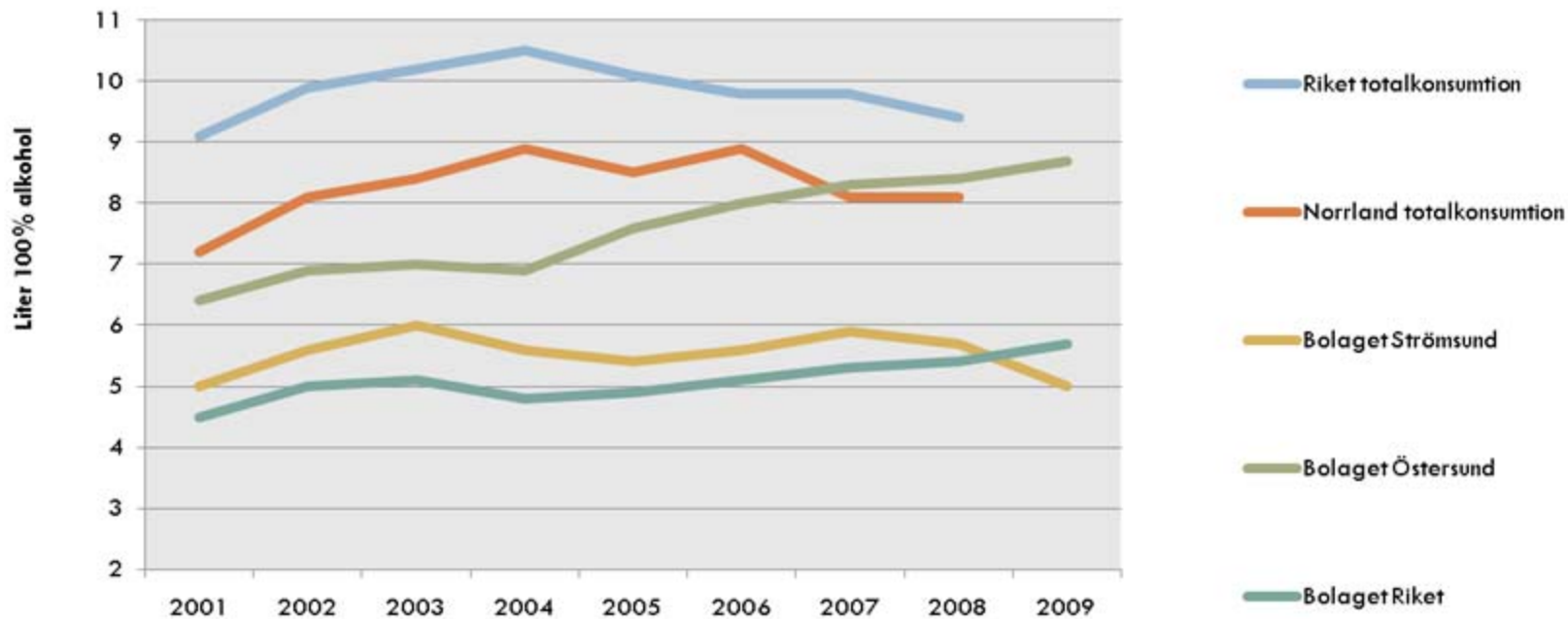

Stillasittande fritid

Källa: Hälsa på lika villkor, 2006-2009

Alkoholförsäljning Systembolaget och totalkonsumtionen

Svagheter

- Strömsunds kommun har få innevånare
Statistisk osäkerhet
- Utformningen av datapresentation "Hälsa på lika villkor"
Medelvärden över 4 år
- Tobak slår ej ut?
- Alkohol svårt att tolka

Slutsatser

- Demografiska utmaningar
- Samvariation socioekonomisk status och BMI
- Stora skillnader i riskfaktorförekomst
- Utan aktiva åtgärder är ökad ohälsa att vänta
- Ohälsa är ett hinder för ekonomisk utveckling